Силабус курсу

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань – 03 Гуманітарні науки

спеціальність – 035 Філологія

спеціалізація – 035.041 германські мови та літератури

(переклад включно), перша – англійська

освітньо-професійна програма – «Бізнес-комунікації та переклад»

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 5

Керівник курсу

канд. філол. наук, доц. Боднар Ольга Богданівна

Контактна інформація bodnar@wunu.edu.ua **+380964510972**

Опис дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на глибоку та ґрунтовну підготовку студентів сприймати, аналізувати, розуміти глибинний смисл художнього (та інших видів) тексту; виробити вміння оцінювати художній твір відповідно до його цілісної структури; визначати роль різнорівневих мовних одиниць у формуванні й розкодуванні змісту тексту. Сформувати навички практичної професійної діяльності на базі теоретичних знань про мову, мовлення, текст і дискурс; сформувати вміння використовувати наукові здобутки сучасного мовознавства у процесі наукових досліджень, розкривати прихований смисл тексту та визначати особливості репрезентації знань про мову та світ за допомогою декодування текстової тканини, створеної певними мовними одиницями певним чином; прогнозувати авторські інтенції, закладені в тексті та враховувати ймовірний вплив тексту на читача; проектувати теоретичні знання на моделювання стратегій щодо аналізу, коментарів та пояснень структурно□семантичних, лінгвопрагматичних, когнітивно-стилістичних властивостей художнього твору; формувати вміння оцінювати та інтерпретувати інформацію на рівні перекладача-експерта.

Вивчення цієї дисципліни передбачає формування у студентів фахової перекладацької компетенції, а саме: здатність формувати аргументовану етичну та естетичну оцінку художнього твору та інших видів тексту; вміння осмислити та передати зміст художнього тексту (та інших видів тексту) через певні засоби, що розкривають сенс змісту; вміння використовувати додаткові фонові знання для адекватної інтерпретації тексту; здатність використовувати адекватні стратегії при

побудові власного висловлювання /тексту на основі отриманої з тексту інформації; вміння аналізувати, рецензувати художній та інші види тексту з різних точок зору.

Даний курс має зв'язки з дисциплінами, які вивчалися на попередніх курсах і сформували професійні компетенції перекладача.

Структура курсу

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Тема1. Загальні лінгвістичні поняття інтерпретації тексту. Поняття про етапи інтерпретації тексту. Поняття про етапи розуміння тексту. Поняття рецепції.	Знати й розуміти основні поняття інтерпретації і рецепції тексту.	Поточне опитування
2	Тема 2. Рівні актуалізації мовних одиниць у художньому тексті. Фонографічний і морфемний рівні. Методи та прийоми лінгвостилістичного аналізу текстів. Актуалізація мовних одиниць різних рівнів у авторських текстах. Поняття стилістеми. Слово як центральна мовна одиниця. Експресивні можливості семантичних варіантів слова в авторському тексті.	Знати мовні одиниці фонографічного і морфемного рівнів. Вміти аналізувати експресивні можливості тексту.	Поточне опитування
3	Тема 3. Актуалізація мовних одиниць на лексичному та синтаксичному рівні. Основи актуалізації	Знати мовні одиниці фоно-графічного, морфемного, лексичного та синтаксичного рівнів. Аналізувати виразні можливості художнього тексту, забезпечені важливими текстовими сигналами, елементами, які, в	Стандартизовані тести

	мовних одиниць. Номінація і предикація як аспекти актуалізації. Фоно-графічний і морфемний рівні.	свою чергу, формують концепт (ідею) твору (оповідання, уривки), а також передають, крім основної, додаткову інформацію: емоційну, оцінну та естетичну.	
4	Тема 4. Текст як комунікативна одиниця Основні категорії художнього тексту. Основні характеристики тексту: дискретність, цілісність або когерентність, зв'язність або когезія, членованість, інформативність, модальність, прагматична спрямованість.	Знати, розуміти і вміти дослідити текст як комунікативну одиницю та актуалізацію різних категорій у художньому тексті і правильно їх перекласти.	Групові завдання
5	Тема 5. Актуалізація мовних одиниць на рівні тексту Фонографічний і морфемний рівні актуалізації. Лексичний рівень: синсемантична і автосемантична лексика. Синтаксичний рівень.	Знати мовні одиниці фонографічного, морфемного і синтаксичного рівнів. Вміти аналізувати експресивні можливості тексту на синтаксичному рівні, а саме: склад речення, типи та засоби зв’язку частин складного речення, порядок слів, синтаксичні засоби експресивності.	Стандартизовані тести
6	Тема 6. Текст як комунікативна одиниця Основні категорії художнього тексту. Парадигматика і синтагматика художнього тексту.	Володіти прийомами внутрішньої інтерпретації на основі знань парадигматичних та синтагматичних відношень між мовними одиницями.	Поточне опитування
7	Тема 7. Система образів Образи дійових осіб. Образи дійових осіб та адресата твору. Образи природного та	Мати розуміння і диференціювати типи, способи і форми викладу, представлені у художньому прозовому творі, і їхні ролі в смисловому аналізі тексту.	Модульна контрольна робота

	речового оточення.		
8	Тема 8. Вираження авторського задуму та реалізація творчих інтенцій автора у тексті Збереження при перекладі автентичного художнього коду тексту. Позалінгвальні чинники, які формують художній код. Правила роботи з кодом.	Володіти мистецтвом коректного перекладу зберігаючи автентичність тексту. Розуміння важливості художнього коду і знання правил роботи з кодом.	Стандартизовані тести
9	Тема 9. Тональність художнього тексту Категорія тональності як засіб вираження авторської емоційності. Морфологічний, лексичний і синтаксичний рівні. Засоби маніфестації тональності.	Знати й розуміти поняття тональності тексту як засобу вираження авторської емоційності при перекладі, особливо тоді, коли відсутній еквівалент.	Групові завдання
10	Тема 10. Когнітивний підхід до аналізу художнього тексту Поняття концептуального аналізу. Роль образних порівнянь. Концептуальні поля.	Мати знання про когнітивний підхід при аналізі художнього тексту, а саме вилучення концептуальних метафоричних схем, що актуалізують імпліцитні смисли у художньому тексті. Мати навички здійснення концептуального аналізу.	Поточне опитування
11	Тема 11. Текстова композиція. Сюжет. Сюжетна структура художнього тексту	Вміння передавати деталі сюжету і загальний посил твору.	Стандартизовані тести

12	Тема 12. Актуалізація на рівні тексту Заголовок Власне ім'я. Художня деталь. Сильна позиція.	Володіти знанням про перекладність на рівні тексту. Розуміти роль художньої деталі, образу та сильної позиції при перекладі.	Поточне опитування
13	Тема 13. Авторське і персонажне мовлення Власне авторський виклад. Композиційно-мовленнєві форми. Передоручене мовлення.	Розуміти роль авторського і персонажного мовлення при перекладі для того, щоб володіти необхідними засобами перекладу.	Групові завдання
14	Тема 14. Невласне-пряме мовлення. Способи викладу Невласне-пряме мовлення. Образ персонажа. Способи викладу. Образ автора.	Володіти способами передачі прямої і непрямої мови при перекладі.	Оцінювання КПІЗ, ректорська контрольна робота, іспит

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2008. 423 с.
2. Кухаренко В.А. Практикум зі стилістики англійської мови : Підручник / В. А. Кухаренко. Вінниця: Нова книга, 2000 160 с.
3. Серажим К. С. Сутність і природа інтерпретації тексту / К. С. Серажим [Електронний ресурс]. URL : http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2342.
4. Building and Justifying Interpretations of Texts: A Key Practice in the English Language Arts [Electronic resource] URL: https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1284667.pdf.
5. Literary Devices [Electronic resource] URL : www.literarydevices.net

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання**: Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо відвідування**: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	**% від остаточної оцінки**
Заліковий модуль 1 (теми 1-7) 1. Усне опитування під час заняття (7 тем по 5 балів) = max 35 балів 2. Письмова робота = max 65 балів	30
Заліковий модуль 2 (теми 8-14) 1. Усне опитування під час заняття (7 тем по 5 балів) = max 35 балів 2. Письмова робота = max 65 балів	40
Заліковий модуль 3. 1.Написання і захист КПІЗ = 60 балів 2. Виконання завдань під час тренінгу = max 20 балів 3. Самостійна робота студентів = max 20 балів	30
Залік (підсумкова оцінка)	**100**

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	**Бали**	**Зміст**
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре

C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов’язковим повторним курсом